

ПЕРВІСТОК УКРАЇНСЬКОГО ГАЗЕТНОГО СЛОВА В ОСТРОЗІ

Сто один рік тому – на рубежі 1918 і 1919 років – в нашому місті з'явилася друком перша газета. І, що важливо, це було україномовне видання. Про «Остріжську Народну газету» можна було прочитати декілька рядків дрібним шрифтом у діаспорній «Енциклопедії українознавства», а також зустріти посилання на її публікації в спеціальних малотиражних наукових статтях. Ведучому рубрики було відомо, що в Центральному державному історичному архіві у Києві зберігся примірник одного із чисел «Остріжської Народної газети» за початок лютого 1919 р. Однак під час нашої роботи у відрядженні в архіві видання із фонду давніх газет тимчасово не надавалися ні для вивчення, ні для копіювання. На наше прохання студенти-практиканти з «інституту Поплавського», що стажувалися у нашому заповіднику, зробили рукописну копію текстів статей із примірника «Остріжської Народної газети» від 2 лютого 1919 р. А перед нинішніми новорічними святами відомий дослідник Острогіани Ігор Тесленко зробив острожанам подарунок – надіслав у заповідник світлини сторінок цього примірника.

№ 11 Рік видання перший Ціна окремого числа 1гр 20 шати

Остріжська Народня газета

Часопис політично, економічно, літературно, сільсько-господарське та кооперативне

Умови передплати:
на 1 рік 5 гривень
на 2 роки 10 гривень
Переплати, предплати з Галичини, а також відстані за кошти зберігати в касі

Адреса: м. Остріж, вул. Катерини Народницької, № 1

Умови розповсюдження:
в Україні: поштою, за кошти
в Європі: поштою, за кошти
в Америці: поштою, за кошти
в Канаді: поштою, за кошти
в Аргентині: поштою, за кошти
в Бразилії: поштою, за кошти
в Чилі: поштою, за кошти
в Колумбії: поштою, за кошти
в Кубі: поштою, за кошти
в Мексикі: поштою, за кошти
в Перу: поштою, за кошти
в Венесуелі: поштою, за кошти
в Еквадорі: поштою, за кошти
в Болівії: поштою, за кошти
в Парагваї: поштою, за кошти
в Уругваї: поштою, за кошти
в Аргентині: поштою, за кошти
в Бразилії: поштою, за кошти
в Чилі: поштою, за кошти
в Колумбії: поштою, за кошти
в Кубі: поштою, за кошти
в Мексикі: поштою, за кошти
в Перу: поштою, за кошти
в Венесуелі: поштою, за кошти
в Еквадорі: поштою, за кошти
в Болівії: поштою, за кошти
в Парагваї: поштою, за кошти
в Уругваї: поштою, за кошти

Видання починає в 11 годині дня
Секретар: по. 10, за 2 години дня

Видання 2 лютого 1919 року

Хай живе вільна самостійна Українська Народня Республіка!

№ 11 «Остріжської Народної газети» датований 2 лютого 1919 р.; зазначено при цьому, що періодичне видання виходить двічі на тиждень. Отже, можна підрахувати, що №1 газети, якого поки що немає в нашому розпорядженні, був надрукований приблизно в останні дні 1918 р.

Газета вказує у своїх вихідних даних, що є виданням «Остріжського українського суспільства». Друкарня, де вона з'явилася в світ, не зазначена – скоріше всього, це була відома острозька друкарня Шейнерберга. А редактором газети підписано Пилипа Павлюка – українського громадського і кооперативного діяча, про якого один із сучасних авторів писав: «Був Пилип Михайлович людиною по-господарськи кмітливою і водночас кохався в літературі, захоплювався краєзнавством». Пилип Павлюк – батько поета Антіна Павлюка – випускника чоловічої гімназії в Острозі. Цікаво, що на першій шпальті «Остріжської Народної газети» є оголошення про заснування в Острозі книжкового видавництва «Будучина», яке мало працювати на кооперативних засадах. Саме у цьому видавництві побачила світ перша збірка поезії Антіна Павлюка «Сумна радість» (1919 р.), куди увійшли його символістські поезії 1916-1918 рр.

А в розпорядженні дослідників з'явився цінний краєзнавчий матеріал з історії Української Революції і визвольних змагань, безпосередніми учасниками яких була родина Павлюків, в т. ч. і зі зброєю в руках, як Антін – син редактора «Остріжської Народної газети».